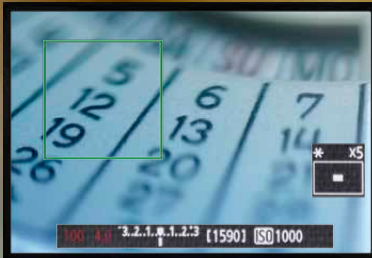

Lär dig tekniken bakom

LIVE VIEW

*Klockan har fotats med ett makroobjektiv på 100 mm.
Med live view gick det att lägga fokus väldigt noga.*

FÖRDELS- ZONEN

Se videon om live view
i Fördelszonen
[bonnierdigitalfoto.se/
fordelszonen](http://bonnierdigitalfoto.se/fordelszonen)

1/250 SEKUND | F 4.5 | ISO 200 | 100 MM

När du vill säkra **de bästa bilderna är kamerans live view-funktion en oumbärlig hjälp**. Här kan du kolla både exponering, vitbalans och fokus innan du fotograferar. Funktionen har dessutom ännu fler finesser.

Framförallt är den stora fördelen med att använda live view i stället för kamerans optiska sökare att du ser bilden som den blir. Varenda ändring av bländare, slutartid eller iso inverkar på exponeringen, och du ser det direkt. Det gäller också om du förändrar vitbalansen eller ökar färgmättnaden. Du kan alltså pricka in både exponering och färgåtergivning precis som du vill innan du tar bilden.

En annan fördel med att använda live view är att du ser 100 procent av bilden på skärmen. Många sökare kan bara visa 95 procent. På så sätt kan du vara helt säker på att få med allt i bilden.

När du använder live view mäts fokus direkt på sensorn. Det innebär att autofokusen vid live view är väldigt exakt. Tyvärr är den sällan lika snabb som när du använder sökaren, även om live view har blivit mycket snabbare. Därför finns det vissa motiv som är mer lämpade för live view-fotografering än andra. Live view har t.ex. sitt stora berättigande när du fotar med kameran på stativ och har gott om tid att kolla komposition, exponering och skärpa. Just skärpan kan du styra med stor precision, eftersom du kan

zooma in ordentligt på det område som ska vara skarpt och se om även skärpan ligger på rätt ställe. Det gäller t.ex. vid makrofotografering när man tar bilder som av klockan till vänster.

Undvik skakningar

Vi har tidigare skrivit om fördelen med att använda spegellås för att motverka suddiga bilder. Aktiverar du live view får du samma fördelar, eftersom spegeln är uppfälld under hela exponeringen. Live view ger väldigt lugna förutsättningar under exponeringar med slutartider på upp till två sekunder, då spegeln annars kan orsaka skakningar i kamerahuset.

Vissa kameror är utrustade med vridbara skärmar. Det är ett stort plus, eftersom man då kan fota ur vinklar varur det kan vara svårt att titta i sökaren. Det ger goda möjligheter för de kreativa, om man t.ex. vill fota i markhöjd eller uppifrån.

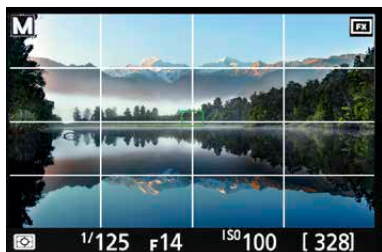
Spegellösa systemkameror har alltid live view, även i sökaren. Med live view måste du tänka på att funktionen drar mer ström än när du bara använder en optisk sökare. Ta därför gärna med dig ett extra batteri när du ger dig ut. ■

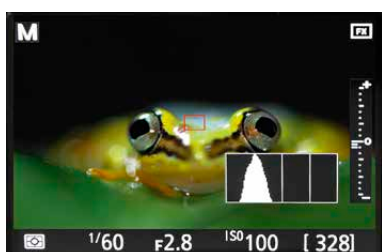

Du får mer hjälp med live view

Live view är inte bara bildvisning på skärmen. Det finns flera funktioner som kan hjälpa dig när du fotar.

Stödlinjer är bra när du behöver komponera din bild för att undvika att få en sned horisont.

Med histogrammet kan du kolla exponeringen och hålla koll på ifall högdagarna fräter ur.

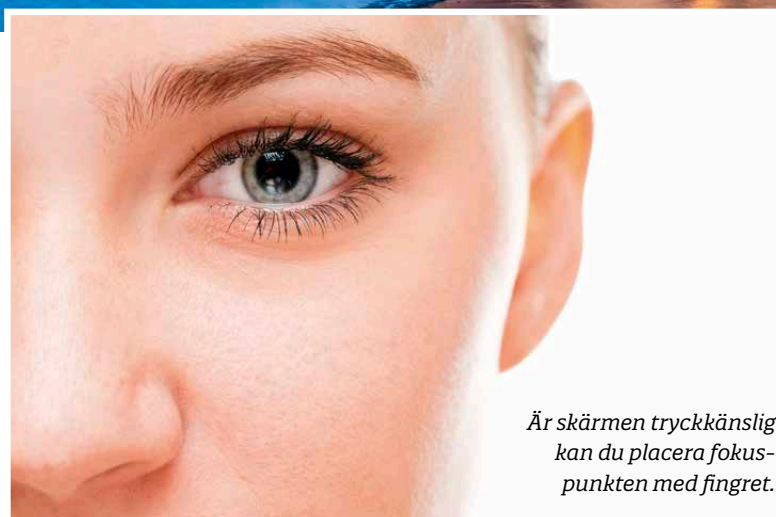
Använd vattenpass och kolla om kameran är i våg. Det visar om kameran lutar åt något av fyra håll.

Nuförtiden har en del spegelreflex- och systemkameror tryckkänslig skärm. I kombination med live view är det väldigt bra, för då kan du inte bara ändra kamerainställningarna på skärmen, utan du kan ofta också **PLACERA FOKUSPUNKTEN MED FINGRET PÅ SKÄRMEN** där skärpan ska ligga. Du kan ställa in fokuspunktens storlek och dra runt den efter behov. Samtidigt kan du förstora bildutsnittet med zoomfunktionen, så att du kan dubbelkolla om skärpan ligger helt rätt. Man brukar också kunna utlösa kameran genom att trycka på skärmen där skärpan ska ligga. Funktionen lämpar sig dock endast för relativt stilla motiv. Actionfotografen bör använda sökaren som vanligt.

1/1000 SEKUND | F4.5 | ISO 100 | 105 MM

Här har den historiska staden Salzburg fångats i den blå timmen med kameran på stativ. Färgerna har prickats in med live view.

Är skärmen tryckkänslig kan du placera fokuspunkten med fingret.

När man **FOTOGRAFERAR PÅ KVÄLLEN ELLER NATTEN** kan det vara svårt att hitta rätt exponering och perfekta färgnyanser. Det gäller t.ex. om man vill pricka in de varma färgerna från stadens ljus och den blå himlen under blå timmen, som på bilden ovan. Då är live view till god hjälp, eftersom man då genast kan se hur exponeringen förändras när man t.ex. bländar ner eller ändrar iso-värdet. Det gäller även om man ändrar vitbalansen från t.ex. Auto till Dagsljus för att få fram de bästa färgerna. Samtidigt är det mycket lättare att fokusera i mörker på den upplysta skärmen än när man använder sökaren, eftersom sökaren kan vara rätt mörk. Zooma in motivet, och efterfokusera manuellt om det är nödvändigt. Det är också smart att skärmen kan vinklas om kameran placeras lågt.

5 SEKUNDER | F11 | ISO 200 | 90 MM

Gör så här

CANON

Tryck på **START/STOP** för att aktivera live view. Se till att inställningsringen är vriden till den vita kameran. Annars filmar du.

Med styrspak eller navigationsknappar väljer du nu var du vill fokusera. Tryck in utlösaren halvvägs för att aktivera autofokus.

För att förstora bildvisningen trycker du på knappen med förstöringsglaset till vänster. Den första tryckningen förstörar 5x, den andra 10x. Trycker du en tredje gång visas hela bilden.

NIKON

Tryck på knappen **Lv** för att aktivera live view. Se till att ringen runt knappen är ställd på kameran symbolen. Står den på videokameran filmar du i stället.

Med multiväljaren väljer du var i bilden skärpan ska ligga. Tryck in utlösaren halvvägs för att aktivera kamerans autofokus.

Vill du förstora bildvisningen när du använder live view trycker du på knappen med förstöringsglaset till vänster. Tryck flera gånger för att komma närmare. Du kan förstora maximalt 23x.

DE ANDRA MÄRKENA

OLYMPUS Olympus kameror har inte optisk sökare och spegel. Live view är därför alltid aktivt. Tryck på knappen med skärmsymbol för att visa motivet på skärmen.

PENTAX Tryck på **LV**-knappen, välj utsnitt, och aktivera autofokusen genom att trycka in utlösarknappen halvvägs. Tryck på **Info**-knappen för att få 2x förstoring.

SONY Sonys kameror har inte optisk sökare. Live view är alltid aktivt. Det är samma visning i sökaren som på skärmen. Tryck på **DISP** för att visa bilden på skärmen.

DE ANDRA De flesta andra märken har inte optisk sökare och spegel. Live view är alltid aktivt. Tryck på knappen **LVF** eller **DISP**. Vaj ditt utsnitt och fokusera.

Gör mesta möjliga av live view

I tabellen nedan får du en snabb överblick över när det funkar som bäst att använda live view.

	PASSAR	PASSAR INTE
Porträtt	✓	
Makro	✓	
Actionmotiv		✗
Landskap	✓	
När du själv rör dig		✗
Konsertbilder		✗
Natt- och kvällsbilder	✓	
Motiv i markhöjd	✓	
I starkt solljus		✗
Svartvitt eller effekter	✓	

En väldigt smart grej med att fotografera med live view aktiverat är att man för det första får ett perfekt intryck av exponeringen och att man kan **VÄLJA ATT SE MOTIVET I SVARTVITT PÅ SKÄRMEN** om man redan på förhand vet att den inte ska användas i färg. På så sätt kan man se om kontrasten är okej. Dessutom är det lättare att se former och mönster samt säkra en perfekt komposition om man använder skuggor kreativt. Det gäller t.ex. bilden från Chicago nedan, som är tagen av fotografen Jake Hukee. Fotar man i råformat tas bilden fortfarande med alla färger i behåll. En bra idé är därför att ställa in kameran på att fota i både jpeg och råformat. Samma metod kan med fördel användas om man använder kamerans effektfiler eller bildstilar vid exponeringen.

1/500 SEKUND | F11 | ISO 800 | 28 MM

Med live view aktiverat kan du välja att se ditt motiv med effekter på skärmen.